

Posudek na bakalářskou práci

Michaely Müllerové

na téma

Germanismen nim Roman Vom Ende des Punks in Helsinki von Jaroslav Rudiš. ÚGS FF UK 2024, 241 str.

Následující hodnocení z hlediska vedoucí odevzdané práce obsahuje jen stručné připomínky vzhledem k tomu, že jde o práci velmi objemnou a hodnotí proto spíše aspekty, které provázely vypracování tohoto elaborátu.

Úvodem shrnuji základní předpoklady autorky: Volba tématu souvisí s jejím trvalým zájmem o problematiku germanismů, protože je doma v západních Čechách. Tomuto tématu (germanismům a jejich pojetí ve slovníku plzeňské češtiny) se věnovala již v rámci své objemné seminární práce. Již zde narazila na problém klasifikace oněch slov z němčiny, která jsou společná mnoha oblastem na našem území a jako specifické elementy plzeňské češtiny je jednoznačně označit nelze.

Proto si také zvolila Rudišovo dílo, kde jsou germanismy velmi časté. Jejich využití, o němž se sám autor vyjadřuje v jednom ze svých zveřejněných rozhovorů, bylo další inspirací. Hlavní část textu tvoří excerpce dokladového materiálu a jeho hodnocení, resp. porovnávání na základě lexikografických příruček: Tato činnost byla autorce nejbližší. Kritické posouzení ale, které chtě nechtě přesahuje pouze téma výpůjček a zasahuje mj. do funkčně orientované stylistiky, by pro kvalitní zpracování vyžadovalo ještě bohemistickou průpravu: I když byla autorka navigována na základní prameny (Encyklopedický slovník češtiny a zde uvedenou literaturu), nepodařilo se jí zajít v tomto ohledu více do hloubky a zamyslet se např. nad tím, jak samostatněji do textu komentářů zapracovat dnešní klasifikací variet češtiny a rovněž se zamyslet nad užíváním termínů jako např. *Alltagssprache*, *Gemeinsprache*, *Umgangssprache* a jejich ekvivalentů v češtině. A tak se těžiště přesunulo spíše do pečlivé excerpce a následně do analýz, které využívaly poté i práci s paralelním korpusem. (Bylo velké štěstí, že právě analyzované dílo se v InterCorpu vyskytuje.) Z textu je vidět velká snaha shromáždit co nejvíce materiálu, pojetí germanismu je velmi široké, obsahuje i výrazy, které průměrný mluvčí jako germanismus nevnímá, protože je vnímá jako internacionalismy a směr přejímky z němčiny do češtiny není z hlediska zpracovávaného tématu až tak důležitý. Tuto skutečnost chápu spíše jako projev autorčiny vůle pojmout toho co nejvíce. Avšak tento přístup zabránil autorce získat

si od textu větší distanci, nezbyla jí již energie na to, aby Rudišovy specifické výrazy komentovala z více hledisek a opřela se více o další prameny (J. Povejšil, I. Němec a další). Autorka pracovala velmi samostatně, ozývala se vedoucí práce někdy ve velkých časových odstupech, potíže jí ze začátku působil metajazyk a umění jasného zformulování myšlenek. Měla ale vůli tyto překážky zdolávat a za pomoci vedoucí se celkem vydařilo. Jak to ale ve stresu již bývá, v časové tísní se nemusí vydařit vše podle původních představ. Cílem bylo proto vytvořit spíše kompilát k dané problematice a využít základní literaturu. Práce by ale vyžadovala – vzhledem k šíři excerptce – více rozvést některé poznatky a zahrnout ony pasáže ze sekundární literatury, která byla sice doporučena, ale nebyla před dokončením z časových důvodů použita, pokud jde například o hlubší reflexi vnímání germanismů v čase, přístupu k němčině u nás atd.

V práci se najdou sem tam formální nedokonalosti, prospělo by jí ještě jedno klidné kritické pročtení, i když musím říci, že v porovnání s pracovními verzemi jich autorka mnoho odstranila.

Ve výběru zmíněné deficitů by mohly být odčiněny tak, že autorka by vybrala z excerptcí specifické hybridní výrazy, dopracovala některé teoretické nedostatky a vytvořila krátký hutný text, který by shrnul stylistické funkce germanismů v tomto Rudišově díle na několika vybraných ukázkách: Vzhledem k objemu excerptcí by toto nemělo být těžké a čtenáře Rudišova díla by takový komentovaný výběr mohl zaujmout.

Závěrem konstatuji, že předložená bakalářská práce splňuje parametry, které jsou na tento typ kvalifikační práce kladeny, a doporučuji ji k obhajobě.

Klasifikace obhajoby se bude odvíjet od kvality přípravy na zodpovězení oponentových připomínek. **Zatím ji hodnotím jako velmi dobrou až dobrou.**

V Praze 10.6. 2024

doc. Marie Vachková